

EurEau

Rue du Luxembourg 47-51,
B-1050 Brussels, Belgium
Tel: +32 (0)2 706 40 80
Fax: +32 (0) 2 706 40 81
secretariat@EurEau.org
www.EurEau.org

Joogiveevõtuks tarvitavate pinnaveevarude kaitse

Kaitseme oma haavatavaid joogiveevarusid täna ja tulevaste põlvkondade jaoks

Kokkuvõte

Pinnavee kaitsmine reostuse eest on ülioluline, tagamaks puhta ja ohutu joogivee olemasolu nii täna kui ka tulevaste põlvkondade jaoks. Vee-ettevõtted püüdvad selle poole, kuid vajavad jõulist ELi seadusandlust, et säilitada joogiveevarusid ja tagada vee raamdirektiivi tõhus rakendamine.

1. Sissejuhatus

Pinnaveel on oluline osa veeringluses. See on avatud keskkond, millel on palju erinevaid kasutusalasid ning mida varitsevad mitmed ohud.

Keskmiselt 40% Euroopa joogiveest ammutatakse pinnaveevarudest, kuid selle osakaal liikmesriigiti kõigub palju (vahemikus 0%-st kuni 100%ni).

Tarbijate jaoks on elutähtis puhta joogivee kättesaadavus. Selle tagamiseks vajavad vee-ettevõtjad piisavaid ja usaldusväärseid veevarusid.

Pinnavee kaitsmine reostuse ja teiste seda varitsevate ohtude eest on ülitähtis, pidades silmas ohutu, tervisliku ja puhta joogivee kättesaadavust, mis vastaks joogivee direktiivis sätestatud nõutele nii täna kui ka tulevikus.

Veevarude kaitsmise eest vastutavad liikmesriigid.

2. Õigusraamistik

Vee raamdirektiivi preambula sedastab: „Vesi ei ole tavaline kaup, vaid pigem pärand, mida tuleb hoida, kaitsta ja sellisena käsitleda.”

Vee raamdirektiivi artikkel nr 7 sätestab, et liikmesriigid tagavad vajaliku kaitse veekogudele, mida tarvitatakse või kavatsetakse tarvitada tulevikus olmevee võtmiseks, eesmärgiga hoida ära nende kvaliteedi halvenemine, et vähendada joogivee tootmiseks vajalike veepuhastustoimingute ulatust.

3. Pinnavee kaitse

EurEau' liikmed töötlevad toorvett, eesmärgiga saavutada vastavus regulatiivsele raamistikule ning tagada ohutu, tervislik ja puhas joogivesi. Nõutav töötlemisviis sõltub toorvee kvaliteedist ning võib sisaldada suuri kulutusi ja keskkonnamõju (nt energiakasutus).

Seepärast kutsub EurEau Euroopa Komisjoni ja liikmesriike üles paremini kaitsma joogiveeks tarvitavate pinnaveeallikate kvaliteeti kahjulike mõjude eest ja tagama vee raamdirektiivi tõhusat elluviimist.

Pinnavee kvaliteedi kontrolli kavasid tuleks kohandada nii, et need kajastaksid uut informatsiooni ja teadmisi, mis võimaldab tuvastada uusi ohte.

4. Pigem ennetavalt kaitsta kui töödelda

Meie eesmärk on kaitsta joogiveeks tarvitavaid pinnaveevarusid kahjulike mõjude eest, välistada võimalikud ohud ja viia reostus miinimumini.

Regulaarsemalt tuleks rakendada 'ettevaatuspõhimõtet'.

Pinnaveevarude ennetav kaitse peab põhinema reostuse ennetamisel.

Vastavad meetmed on:

- ~ inimtekkeliste (kahjulike ja püsivate) ainete eemalhoidmine pinnaveekogudest;
- ~ heitkoguste ärahoidmine tekkekohal (tekkekohal kontrollimise meetod);
- ~ heitkoguste liigitamine nende võimalikest ohtlikest tagajärgedest lähtudes ning võttes arvesse teadmiste ja tehnoloogia hetkeseisu;
- ~ vee reostamine ühelgi viisil (ei hajureostusena ega tööstuslike heitmete näol), mis võiks ohtu seada joogiveevõtuks tarvitatava või tarvitamiseks sobiliku vee, ei ole vastuvõetav;
- ~ ruumiliste arengute ohjamine.

5. Põhjavee kaitse ja selle kavandamine

Saasteainete eemalhoidmine veeringlusest on väljakutset pakkuv ülesanne. EL saaks tarvitusele võtta veel täiendavaid meetmeid seoses ainete lubamise, kasutuse ja lõppladustamisega, et hoida ohtlikke aineid veeringlusest eemal juba nende tekkekohal ja/või asendada need alternatiivsete, mitteohtlike ainetega, nt sellistega, mida on võimalik lihtsamini ja täielikumalt lagundada. Torusuudmetöötlus ei ole jätkusuutlik.

Kahjulike ja püsivate ainete ning nende laguproduktide ja muundumissaaduste (nagu nt metaboliidid) võimalikke ohtlike mõjusid joogiveekvaliteedile tuleks arvestada ühena keemiliste ainete lubamise, kinnitamise ja registreerimise tarbeks läbi viidavate katsetuste kriteeriumidest.

Jätkusuutlikkuse huvides peaksid veekogude kaitse strateegiad endas

sisaldama:

- ~ ELi keemiliste ainete lubamise, kinnitamise ja registreerimise protseduuride täiendamist vastavate, joogiveega seonduvate kriteeriumide lisamise teel;
- ~ reostusseiret ja saasteainete veekogudesse jõudmise tee tuvastamist;
- ~ meetmeid konkreetsete ainete kasutamise vältimiseks; ja
- ~ meetmeid reostuse vähendamiseks selle tekkekohal.

Liikmesriigid peaksid looma tegevuskavad konkreetsete meetmetega, et ära hoida veevarude seisundi edasist halvenemist ja parandada olemasoleva pinnaveereostuse tagajärgi, piirates tulevasi ohte.

Mis on EurEau?

EurEau on Euroopa veesektori häälekandja. Me esindame 29 Euroopa riigi vee- ja kanalisatsiooniteenuse osutajaid, kes tegutsevad nii avalikus kui ka erasektoris.

Meie liikmeteks on Euroopa rahvuslikud vee-ettevõtjaid koondavad ühendused. EurEau koondab rahvuslikke vee-asjatundjaid, selleks et kujundada üheskoos Euroopa veetööstuse seisukohti küsimustes, mis puudutavad veekvaliteedi juhtimist, ressursitõhusust ning vee kättesaadavust Euroopa kodanikele ja ettevõtetele. EurEau' sekretariaat asub Brüsselis, kust koordineeritakse ligikaudu 150 liikmesorganisatsioonist ja vee-ettevõttest pärit eksperdi tööd ning otsitakse ühistele seisukohtadele toetust ELi otsustajate hulgas.

Meie liikmed töötavad selle nimel, et puhas vesi oleks alati kättesaadav ning jõuaks seejärel taas ohutult veeringlusesse. Meil on oluline roll veekeskonda varitsevate ohtude teadvustamisel. Oma ligi 500 000 töötajaga annab Euroopa veesektor olulise panuse Euroopa majandusse.

Rue du Luxembourg 47-51,
B-1050 Brussels, Belgium
Tel: +32 (0)2 706 40 80
Fax: +32 (0) 2 706 40 81
secretariat@EurEau.org
www.EurEau.org